

adviseurs in
ruimtelijke
ontwikkeling

Ruimtelijke onderbouwing

Natuurontwikkeling Berkendijke

Gemeente Brummen

Datum: 11 mei 2022

Projectnummer: 210460

ID: NL.IMRO.0213.OMGBPBG700048-va01

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Ligging besluitgebied	3
1.3	Vigerend bestemmingsplan	4
1.4	Leeswijzer	5
2	Het project	6
2.1	Huidige situatie	6
2.2	Toekomstige situatie	8
3	Beleid en regelgeving	10
3.1	Rijksbeleid	10
3.2	Provinciaal beleid	11
3.3	Regionaal beleid	14
3.4	Gemeentelijk beleid	15
4	Milieu- en omgevingsaspecten	18
4.1	Milieueffectrapportage	18
4.2	Bedrijven en milieuzonering	18
4.3	Bodem	19
4.4	Natuur	20
4.5	Water	23
4.6	Archeologie	26
4.7	Cultuurhistorie	27
4.8	Geur	28
4.9	Externe veiligheid	28
4.10	Geluid	30
4.11	Luchtkwaliteit	30
4.12	Verkeer en parkeren	31
5	Uitvoerbaarheid	32
5.1	Economische uitvoerbaarheid	32
5.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	32

Bijlagen

- Bijlage 1: Definitief ontwerp
- Bijlage 2: Vormvrije m.e.r.-beoordeling
- Bijlage 3: Bodemchemisch onderzoek
- Bijlage 4: Ecologisch onderzoek
- Bijlage 5: Digitale watertoets
- Bijlage 6: Archeologisch onderzoek

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

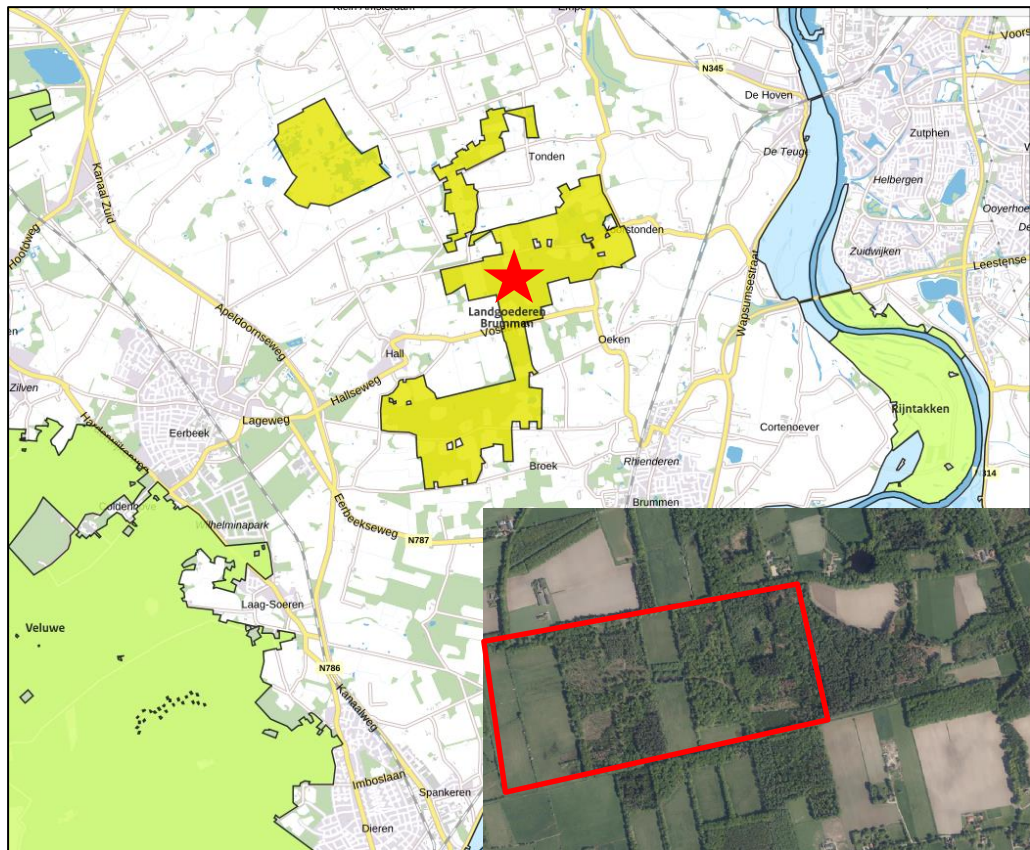
De gemeente Brummen kenmerkt zich door haar natuur- en landschapswaarden. In diverse beleidsstukken, waaronder de Toekomstvisie 2030 en het Landschapsbeleidsplan, wordt de ambitie uitgesproken om deze waarden te versterken. Het leefgebied met de kleine kernen Hall, Oeken en Voorstonden is bijzonder voor mensen, dieren en planten. Om de gevolgen van klimaatverandering op te vangen, de leefomgeving te verbeteren en de natuur te versterken, werken de gemeente Brummen, provincie Gelderland en waterschap Vallei en Veluwe samen met inwoners, bedrijven en Natuurmonumenten aan oplossingen in het project WaardeVOL Brummen. Zodat inwoners kunnen genieten van het landschap, agrariërs kunnen blijven ondernemen en de natuur kan bloeien.

Het projectgebied WaardeVOL Brummen is verdeeld in achttien deelgebieden. Eén van de deelgebieden binnen het project is het gebied 'Berkendijke'. In het gebied zijn herinrichtingsmaatregelen beoogd, die niet mogelijk zijn op grond van het ter plaatse geldende bestemmingsplan.

Het voornemen bestaat om met toepassing van artikel 2.1 eerste lid onder c, in samenhang met artikel 2.12 eerste lid onder a sub 3, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) een omgevingsvergunning te verlenen om de beoogde herinrichtingsmaatregelen te kunnen uitvoeren. Bij het verlenen van een omgevingsvergunning geldt als voorwaarde dat sprake moet zijn van een goede ruimtelijke ordening en dat de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. Voorliggend document voorziet hierin.

1.2 Ligging besluitgebied

Het besluitgebied ligt in het buitengebied van de gemeente Brummen. Het gebied bevindt zich in het gebied ten noordoosten van de kern Hall. Hier bevindt zich ook de waterloop 'Oekense Beek', gelegen aan de zuidzijde van het besluitgebied. De noordzijde van het besluitgebied wordt begrensd door de Voorstondensestraat. Het besluitgebied bestaat uit agrarisch grasland en rabattenbos. Op de navolgende afbeelding zijn de globale ligging en begrenzing van het besluitgebied weergegeven. Voor de exacte begrenzing wordt verwezen naar de kaart met het besluitgebied, behorende bij deze ruimtelijke onderbouwing.

Globale ligging en begrenzing besluitgebied in relatie tot de omgeving en Natura 2000-gebieden (bron: Aeries).

1.3 Vigerend bestemmingsplan

Ter plaatse van het besluitgebied geldt het bestemmingsplan 'Buitengebied 2008'. Dit plan is op 17 december 2009 door de gemeenteraad van Brummen vastgesteld. Binnen het besluitgebied gelden de bestemmingen 'Bos' of 'Natuur'. Daarnaast gelden er nog een aantal gebiedsaanduidingen, waaronder 'beslotenheid/houtopstanden', 'extensiveringsgebied', 'hydrologische bufferzone', 'zandwegen', 'Natura2000' en 'landgoederenzone (EHS-verbinding)'.

Verder geldt binnen het besluitgebied het paraplubestemmingsplan Archeologie. Hierin is voor de gemeente Brummen een archeologische verwachtingskaart opgesteld en is voor de hele gemeente het archeologisch beleid juridisch-planologisch vastgesteld. Voorliggend besluitgebied is grotendeels als gebied met de archeologische waarde 'laag' aangegeven. Een aantal gebieden is aangewezen als 'middelmatic' en een zeer kleine strook aan de Voorstondensestraat kent de waarde 'waardevol'.

Ten slotte betreft de ontwikkellocatie het bestemmingsplan buitengebied 'Beschermingszone bestrijdingsmiddelen'. Dit paraplubestemmingsplan verbiedt het gebruik van bestrijdingsmiddelen op gronden waar verschillende vormen van open teelt en bomenteelt plaatsvindt en die gelegen zijn binnen een zone van 50 meter rondom woningen.

Uitsnede uit verbeelding van het vigerend bestemmingsplan met daarop het besluitgebied globaal geel gearceerd (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

De beoogde herinrichting van de gronden past niet geheel binnen het geldende bestemmingsplan. De aanwezige bestemmingen staan niet alle beoogde werkzaamheden toe. Binnen de natuurbestemming is het namelijk niet mogelijk om een aantal werkzaamheden, zoals diepploegen of het afgraven van gronden, uit te voeren. Om die reden wil het college van burgemeester en wethouders via toepassing van artikel 2.1 eerste lid onder c, in samenhang met artikel 2.12 eerste lid onder a sub 3, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) een omgevingsvergunning verlenen voor het juridisch-planologisch toestaan van de herinrichting in het besluitgebied.

Naast de hiervoor beschreven omgevingsvergunning ter afwijking van het geldende bestemmingsplan is het voor de uitvoering van het project ook noodzakelijk om een aantal andere omgevingsvergunningen aan te vragen, waaronder een watervergunning en omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden.

1.4 Leeswijzer

Deze ruimtelijke onderbouwing bestaat uit vijf hoofdstukken. Na het inleidende hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 ingegaan op de huidige en toekomstige situatie van het besluitgebied. Hoofdstuk 3 geeft een overzicht van het ruimtelijke beleidskader van de verschillende overheden waaraan het project moet voldoen. Hoofdstuk 4 bespreekt de haalbaarheid voor wat betreft de milieu- en omgevingsaspecten. Tot slot komen de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid aan bod in hoofdstuk 5.

2 Het project

2.1 Huidige situatie

Doelstelling en beschrijving huidige situatie projectgebied WaardeVOL Brummen

Om de gevolgen van klimaatverandering op te vangen, de leefomgeving te verbeteren en de natuur te versterken, werken de gemeente Brummen, provincie Gelderland en waterschap Vallei en Veluwe samen met inwoners, bedrijven en Natuurmonumenten naar oplossingen in het project WaardeVOL Brummen. Deze projecten hebben een vrij lange looptijd. Dit komt omdat het meerdere deelgebieden omvat en aanpassing van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen betreft. De daadwerkelijke werkzaamheden in het besluitgebied zullen circa twee maanden in beslag nemen. Dit kan door het weer en de terreinomstandigheden wellicht langer worden. Het project zal ervoor zorgen dat inwoners kunnen genieten van het landschap, agrariërs kunnen blijven ondernemen en de natuur kan bloeien.

Klimaat

De veranderingen in het klimaat betekenen voor het gebied van WaardeVOL Brummen dat het in de winter natter wordt. In de zomer wordt het droger, maar met grotere kans op heftige buien met wateroverlast. Het wordt in de winter minder koud en in de zomer heter. Dit heeft ongewenste gevolgen voor landbouw, natuur, woningen en tuinen. Daarom zijn maatregelen nodig om het gebied 'klimaatbestendig' te maken, zodat we minder last hebben van de extremen. In dit gebied is het vasthouden van water in natte periodes, als reserve voor droge perioden, belangrijk. Tegelijkertijd is het belangrijk in natte perioden meer wateroverlast te voorkomen.

Natuur

Natura2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden, waar de natuurkwaliteit en soortenrijkdom in stand moeten worden gehouden en waar mogelijk verbeterd. Een deel van het Natura2000-gebied 'Landgoederen Brummen' ligt binnen het projectgebied WaardeVOL Brummen. Op de landgoederen komen nog soortenrijke bossen voor, restanten uit vroegere tijden, waar in het voorjaar allerlei kenmerkende planten (voorjaarsflora) bloeien. Door het reliëf in het gebied zijn er grote variaties tussen bossen met beuk en eik op drogere gronden en bossen op de lagere delen waar bijvoorbeeld elzen en essen groeien. Ook zijn er bloemrijke schrale graslanden aanwezig met onder andere orchideeën. Deze typen natuur moeten beschermd en verbeterd worden.

In WaardeVOL Brummen zijn gronden aangewezen voor nieuwe natuur en wordt bos aangeplant. Ook worden gronden van Natuurmonumenten opnieuw ingericht. Daarnaast zijn in de reeds bestaande bossen binnen het besluitgebied soms maatregelen nodig, bijvoorbeeld om de waterhuishouding aan te passen, of om te zorgen dat er voldoende licht op de bodem blijft vallen zodat de karakteristieke voorjaarsflora er kan blijven groeien.

Hydrologie

In de jaren '70 is de huidige Oekense Beek gegraven in het kader van verbeteringsprojecten. Vergeleken met de historische situatie is het gebied nu veel beter gedraineerd; zowel grond- als oppervlaktewater worden efficiënt afgevoerd naar de IJssel. Hierdoor staan de natuurwaarden van het gebied onder druk. Onderdeel van WaardeVOL Brummen is om de hydrologie aan te passen, zodat de natuur weer kan profiteren van grondwater dat tot in de wortelzone van planten en bomen opkwelt.

Landschap

De landgoederen, de afwisseling tussen bos en open landschap, de kleinschaligheid afgewisseld met grotere open landschappen, het reliëf, de beken – alles draagt bij aan het bijzondere landschap van WaardeVOL Brummen. Hierdoor is het ook voor extensieve recreatie een waardevol gebied. Het is dan ook de bedoeling deze kenmerken te behouden en, waar mogelijk, nog te versterken. De verschillen kunnen beter zichtbaar worden gemaakt en daardoor ook beter beleefbaar.

Landbouw

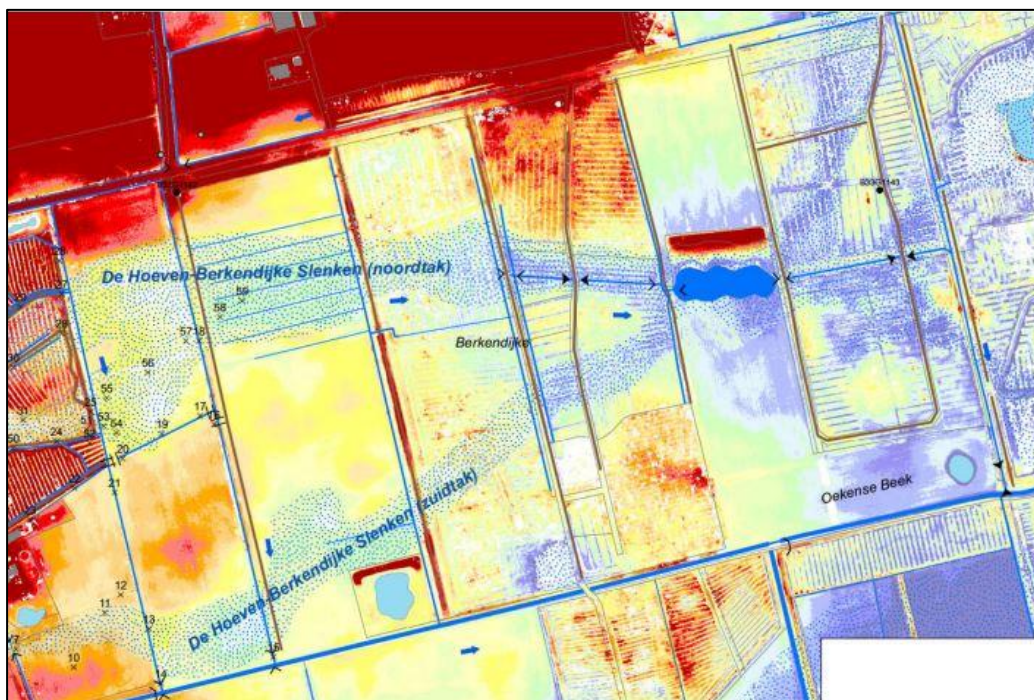
Landbouw is een belangrijke functie in het gebied. Het economisch en maatschappelijk belang is groot. Het bepaalt ook voor een belangrijk deel hoe het landschap er uit ziet. De opgave om het gebied klimaatbestendig te maken, dus beter aangepast aan natte winters, droge zomers en piekbuien, heeft direct effect op de landbouw. Daarnaast liggen er kansen in het gebied voor landbouw, die worden benut in WaardeVOL Brummen. Het kleinschalige gebied leent zich bijvoorbeeld erg goed voor natuurinclusieve landbouw.

Beschrijving huidige situatie besluitgebied Berkendijke

In het besluitgebied ligt van oudsher een slenkenstructuur (zie navolgende afbeelding). De voormalige agrarische gronden hebben een voedselrijke bovengrond. Het besluitgebied is opgedeeld in vier verschillende gronden. De westelijke gronden bestaan uit grasland en bevat een voedselrijke bovengrond in en rondom deze slenkenstructuur. Tevens bevat het een noord-zuid georiënteerde wal en een afvoersysteem van sloten die recht door de dekzandruggen gelegen zijn. Daarnaast zijn ook meerdere rasters en duikers aanwezig op de gronden. De centraal en oostelijk gelegen gronden bestaan voornamelijk uit rabattenbos. Door deze wijze van bosbouw zijn greppels en ophogingen ontstaan op de gronden. Verder is er een beperkte padenstructuur te vinden. In de centraal gelegen, L-vormige graslandgronden komen de twee slenken samen tot één hoofdslenk. Net als bij de andere graslandgronden bevindt ook hier zich een voedselrijke bovengrond rondom de slenkstructuur. Verder is er een waterpoel aanwezig door een eerdere afgraving. De grond die bij deze afgraving is verplaatst is gesitueerd in een ophoging ten noorden van de waterpoel. Langs de poel is boomopslag aanwezig. Ten slotte zijn ook in dit grasland meerdere recreatieve paden aanwezig.

Het besluitgebied maakt onderdeel uit van Natura 2000-gebied 'Landgoederen Brummen'. De aanwezige habitattypen in het besluitgebied zijn veelal grondwaterafhankelijk. Op de landgoederen gaat het hierbij om vochtig alluviaal bos, blauwgrasland en heischraal grasland. Deze habitattypen, en ook andere grondwaterafhankelijke natuurtypen zijn in de huidige situatie slechts in versnipperde vorm en over geringe oppervlakte aanwezig. Daar waar deze typen wel aanwezig zijn laat de kwaliteit ervan

meestal te wensen over. Het belangrijkste knelpunt is dat kalkrijke kwelwater niet goed tot in de wortelzone kan doordringen als gevolg van het huidige hydrologisch systeem. Daarnaast is er ook vaak sprake van een te hoge voedselrijkdom in de bodem door (voormalig) landbouwkundig gebruik.

Bestaande laagtes (blauwe arcering) binnen de slenkstructuur (bron: Ecogroen).

2.2 Toekomstige situatie

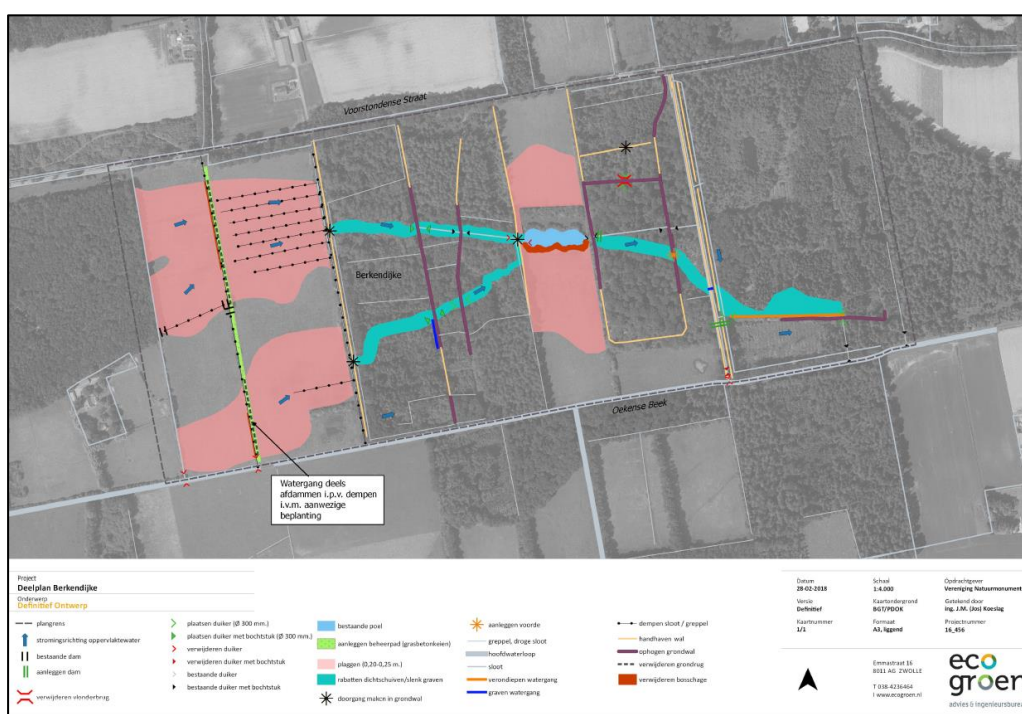
Voorliggend project voorziet in de herinrichting van een, door WaardeVOL Brummen aangewezen, deelgebied. Het gaat om het deelgebied 'Berkendijkse'. De herinrichting zal het landschap herkenbaarder maken als een typische afwisseling tussen bos en bloemrijke graslanden. De beoogde herinrichting geeft verder invulling aan de volgende doelen vanuit het Natura 2000-beheerplan:

- Herstel natuurlijke waterstromen en -standen van grondwater en oppervlaktewater.
- Uitbreiding oppervlakte blauwgrasland (en andere vochtige tot natte schrale bloemrijke graslanden).
- Verbetering kwaliteit alluviale bossen.

Om deze doelen te realiseren is het noodzakelijk om de lagere delen van de percelen af te pluggen, dit zorgt zowel voor herstel van het natuurlijk watersysteem als voor de noodzakelijke vershraling van de bodem ten behoeve van de realisatie van het doel om de kwaliteit van het alluviaal bos te verbeteren. Binnen het project wordt gestreefd naar het (weer) watervoerend maken van de lage delen van de slenkstructuur (inclusief bijbehorende natte schrale natuurwaarden), samen met het realiseren van een betere ontwateringssituatie voor aanliggende particuliere eigendommen. Het doel hiervan is om het overtollige (regen)water in het gebied via deze slenkstructuur langzaam af te kunnen voeren. Hiertoe moeten de waterafvoerende laagtes hersteld worden door het aanbrengen van doorgangen in de noord-zuid georiënteerde

(hout)wal, het dempen van enkele greppels en het plaggen van de fosfaatrijke bovengrond. Hiermee wordt het huidige, te krappe, onnatuurlijke afvoersysteem (sloten dwars door dekzandruggen) vervangen door een natuurlijk, ruim gedimensioneerd en zodoende ook onderhoudsarm en robuust systeem.

Daarnaast zal een aantal sloten en greppels gedempt worden. Ook wordt een aantal wallen verhoogd en worden de rabatten rondom de slenkstructuur dichtgeschoven. Het verhogen van de wallen heeft als doel om de paden ook in de toekomst toegankelijk te houden, zowel uit recreatief oogpunt, alsook ten behoeve van het beheer. De bosschage bij de waterpoel wordt verwijderd. Ten slotte wordt een aantal duikers verwijderd en toegevoegd in het besluitgebied. Het definitieve ontwerp¹ van de herinrichtingsmaatregelen binnen het besluitgebied zijn als bijlagen bij deze ruimtelijke onderbouwing gevoegd. In de bijlage zijn de beoogde maatregelen ook in verder detail beschreven en bijvoorbeeld uitgewerkt in dwarsprofielen.

Ontwerp van toekomstige situatie inclusief getroffen maatregelen (bron: Ecogroen)

¹ Ecogroen (2022). Herinrichting Berkendijk. Toelichting op het definitief ontwerp. Projectcode: 22-005. 23 februari 2022.

3 Beleid en regelgeving

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 *De Nationale Omgevingsvisie*

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) biedt een duurzaam perspectief voor de leefomgeving met ambities. In deze NOVI worden de nationale belangen in de fysieke leefomgeving en de daaruit voortkomende opgaven beschreven. Er worden vier prioriteiten voor Nederland geformuleerd:

- ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- duurzaam economisch groeipotentieel;
- sterke en gezonde steden en regio's;
- toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Om beleidskeuzes op een heldere en voorspelbare manier te maken, hanteert de NOVI drie afwegingsprincipes, die helpen bij het prioriteren en afwegen van de verschillende belangen en opgaven;

1. Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies: in het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Er wordt weer gezocht naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van ruimte.
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal: er moet altijd gekeken worden naar de context van het gebied. Keuzes in verschillende gebieden kunnen daarom verschillen.
3. Afwentelen wordt voorkomen: het is van belang dat onze leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie van inwoners zonder dat dit ten koste gaat van toekomstige generaties.

Toetsing

Gelet op het feit dat er met voorliggend project wordt voorzien in een toekomstbestendige en klimaatadaptieve inrichting van het besluitgebied, waarbij de bestaande kwaliteiten en identiteit van de omgeving van het besluitgebied centraal staan, is dit project in lijn met het gedachtegoed van de NOVI.

3.1.2 ***Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)***

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) bepaalt welke kaderstellende uitspraken van het kabinet bedoeld zijn om beperkingen te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op lokaal niveau. Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) bevestigt in juridische zin die kaderstellende uitspraken. Het gaat onder meer om nationale belangen als Rijkswaagwegen, Defensie, Ecologische Hoofdstructuur (thans: Natuurnetwerk Nederland), Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, Hoofdwegen en hoofdspoorwegen, Elektriciteitsvoorziening, Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen en Primaire waterkeringen.

Slechts daar waar een directe doorwerking niet mogelijk is, bij de Ecologische Hoofdstructuur (thans: Natuurnetwerk Nederland) en bij de Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, is gekozen voor indirecte doorwerking via provinciaal medebewind. Ten aanzien van de begrenzing van de EHS (thans: NNN) is bepaald dat niet het rijk, maar de provincies die grenzen (nader) bepalen.

Door de nationale belangen vooraf in bestemmingsplannen te borgen, wordt met het Barro bijgedragen aan versnelling van de besluitvorming bij ruimtelijke ontwikkelingen en vermindering van de bestuurlijke drukte.

Toetsing

Vorgenomen project raakt geen van de nationale belangen en is niet in strijd met het bepaalde in de SVIR en het Barro.

Conclusie

Dit project geeft invulling aan nationale natuurdoelstellingen en is daarmee niet in strijd met het rijksbeleid.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie en -verordening Gelderland

Op 19 december 2018 hebben Provinciale Staten de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland vastgesteld. Sinds 1 maart 2019 is deze Omgevingsvisie van kracht. De provincie heeft in de Omgevingsvisie een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal gesteld.

- *Gezond en veilig.* Dat = een gezonde leefomgeving, schone en frisse lucht, een schoon milieu, een niet vervuilde bodem, voldoende schoon en veilig (drink)water, bescherming van onze flora en fauna. Dat = voorbereid zijn op klimaatverandering, zoals hitte, droogte, bosbranden en overstromingen. En, dat = aandacht hebben voor verkeersveiligheid en veilige bedrijvigheid.
- *Schoon en welvarend.* Dat = een dynamisch, duurzaam en aantrekkelijk woon-, werk- en ondernemersklimaat, goed bereikbaar en met een goed functionerende arbeidsmarkt en dito kennis- en onderwijsinstellingen. Maar dat = ook: het tegengaan van schadelijke uitstoot, afval en uitputting van grondstoffen. En: het investeren in nieuwe, alternatieve vormen van energie.

Onderdeel van de Omgevingsvisie zijn diverse thematische visieschetsen met de volgende thema's:

- Energietransitie: van fossiel naar duurzaam.
- Klimaatadaptie: omgaan met veranderend weer.
- Circulaire economie: sluiten van kringlopen.
- Biodiversiteit: werken met de natuur.
- Bereikbaarheid: duurzaam verbonden.
- Vestigingsklimaat: een krachtige, duurzame topregio.
- Woon- en leefomgeving: dynamisch, divers, duurzaam.

De Omgevingsvisie bevat de strategische ambities voor de lange termijn. De Omgevingsverordening wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan

hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, mobiliteit en bodem. De verwachting is dat de Omgevingsverordening op termijn alle regels zal gaan bevatten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving.

Toetsing

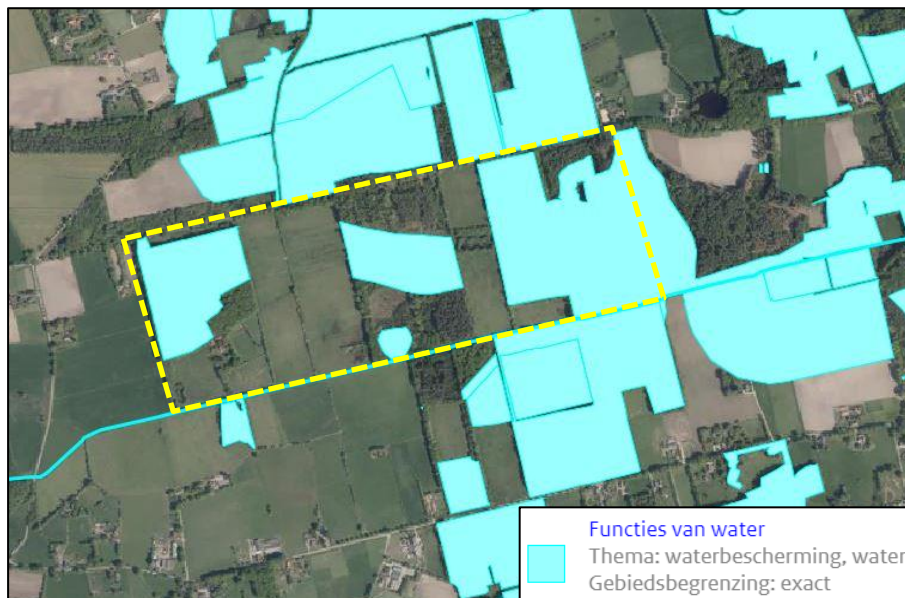
De gronden behorende tot het besluitgebied maken onderdeel uit van ofwel de Groene Ontwikkelingszone (GO) dan wel het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Binnen het GO zijn ruimtelijke ontwikkelingen toegestaan, mits daarbij de kernkwaliteiten van het betreffende gebied niet worden aangetast. Voor het GNN geldt dat in principe geen ruimtelijke ontwikkelingen zijn toegestaan, tenzij de ontwikkeling geen nadelige gevolgen kan hebben voor de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang van het betreffende GNN-gebied. Aangezien voorliggend project voorziet in de herinrichting van gronden waarbij sprake is van het vergroten en versterken van de aanwezige natuur- en landschapswaarden geeft het invulling aan de beleidsdoelen voor natuur in dit gebied. Dit is in lijn met de regels rondom het GO en GNN, zoals vastgelegd in de Omgevingsverordening Gelderland. In paragraaf 4.4 wordt hier nader op ingegaan.

Uitsnede kaartlaag 'natuur' Omgevingsverordening Gelderland met daarop het besluitgebied globaal in geel weergegeven (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

Daarnaast is een deel van de gronden aangewezen voor de realisatie van waterfuncties. Het gaat om een beschermingszone met betrekking tot natte landnatuur. Ter

plaatsen van deze gronden mogen in principe geen functies mogelijk worden gemaakt die significant nadelige effecten kunnen hebben op de instandhouding van de natte landnatuur. In voorliggende situatie is daar geen sprake van. Er is zelfs sprake van het versterken van de natte landnatuur. De ontwikkeling is dan ook in lijn met het provinciaal beleid.

Uitsnede kaartlaag 'water en milieu' Omgevingsverordening Gelderland met daarop het besluitgebied globaal geel omlijnd (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

3.2.2 Beheerplan Natura 2000 - Landgoederen Brummen

Natura 2000 is een Europees netwerk van natuurgebieden, bedoeld om de rijke biodiversiteit in Europa te behouden. Voor het Natura-2000-gebied Landgoederen Brummen is een beheerplan opgesteld met daarin de doelen en de te nemen maatregelen om deze te behalen. De kernopgave voor Landgoederen Brummen is het herstel van de ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Per habitatype en per habitasoort zijn specifieke doelen geformuleerd, zie navolgende tabel. De belangrijkste knelpunten voor het behalen van deze doelen zijn de waterhuishouding en de hoge depositie van stikstof.

Habitatype /soort	oppervlakte	kwaliteit	Populatie
Zwak gebufferde vennen	Behoud	Verbetering	
Vochtige heiden	Uitbreiding	Verbetering	
Heischrale graslanden	Uitbreiding	Verbetering	
Blauwgraslanden	Uitbreiding	Behoud	
Pioniervegetaties met snavelbiezen	Behoud	Verbetering	
Beuken-eikenbossen met Hulst	Behoud	Behoud	
Vochtige alluviale bossen (Elzenbroekbos)	Behoud	Verbetering	

Doelen voor habitattypen en -soorten Landgoederen Brummen

Toetsing

De gronden behorend tot dit besluitgebied bieden passende maatregelen voor de gestelde doelen in het beleidsplan Natura 2000 – Landgoederen Brummen. Zo wordt door de afplagging van meerdere gronden de voedselrijke bovenlaag waarin de neergeslagen stikstof zich heeft geconcentreerd verwijderd. Verder worden, zonder de economische sectoren te hinderen, meerdere oppervlaktes voor bepaalde habitattypen vergroot. Bijvoorbeeld het oppervlakte van Heischraal grasland, blauwgraslanden en vochtige alluviale bossen. Voorliggende ontwikkeling draagt bij aan het treffen van maatregelen om de gestelde doelen van het beheerplan te verwezenlijken.

Conclusie

Voorliggend project geeft invulling aan doelen gesteld in het Natura 2000 beheerplan en de Omgevingsvisie en -verordening Gelderland. Het sluit daarom aan bij het geldende provinciaal beleid.

3.3 Regionaal beleid

3.3.1 Regionale Structuurvisie De Voorlanden Stedendriehoek 2030 – Visie op het niet-bundelingsgebied

De Regionale Structuurvisie Stedendriehoek 2030 is in november 2009 vastgesteld door de gemeenteraden van Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Lochem, Voorst en Zutphen. In deze visie staan de gemeenschappelijke ambities voor de lange termijn tot 2030 voor het gebied buiten de grote stedelijke kernen Zutphen, Deventer en Apeldoorn en het landelijke gebied daartussen.

De gemeenten streven naar een hoogwaardige ruimtelijke ontwikkeling van de Stedendriehoek als geheel. Behoud en versterking van de samenhang en variatie in woon-, werk- en recreatiegebieden, met het gelijktijdig ontwikkelen van nieuwe kwaliteiten in water, natuur, landschap en landbouw, staan centraal. Om deze centrale doelstelling concreet te maken, zijn de volgende vijf strategische keuzen geformuleerd:

- duurzaam waterbeheer als basis voor ruimtelijke ontwikkeling;
- natuur, landschap en landbouw ontwikkelen in functiecombinaties;
- regionale bereikbaarheid verbeteren door hoogwaardig openbaar vervoer;
- stedelijke herstructurering gaat boven nieuwe stadsuitbreidingen;
- toevoegen van centrum-stedelijke en landelijke woonmilieus.

De visie zet in op de volgende zaken:

- het versterken van de groene kernkwaliteit: veerkrachtig watersysteem in een robuust landschap;
- het versterken van de rode kernkwaliteit: een netwerk van vitale kernen;
- het versterken van de kernkwaliteiten van het platteland (I): landbouw als core business;
- het versterken van de kernkwaliteiten van het platteland (II): toerisme en recreatie als troefkaart;
- het versterken van de kernkwaliteiten van het platteland (III): vitaliteit door variatie.

Toetsing

Onderhavig initiatief voorziet in de uitvoering van inrichtingsmaatregelen waarbij sprake is van het versterken van de natuur- en landschapswaarden. Er wordt bijgedragen aan de bevordering van een veerkrachtig watersysteem en de kernkwaliteiten van het landschap. Hiermee wordt een landschap gecreëerd dat gunstig is voor bepaalde plant- en diersoorten en zal de biodiversiteit in het gebied toenemen. Zo wordt toegewerkt naar een toekomstbestendige inrichting van het buitengebied. Dit tezamen maakt dat de beoogde ontwikkeling aansluit bij de ambities uit de regionale structuurvisie.

Conclusie

Voorliggend project past binnen het regionale beleid.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Toekomstvisie 2030 'Innoveren met oude waarden'

Op 25 juni 2013 heeft de gemeenteraad van Brummen de Toekomstvisie 2030 'Innoveren met oude waarden' vastgesteld. De visie geeft richting aan de strategie, het beleid en de plannen die de komende vijftien jaar worden gemaakt. De keuzes en speerpunten voor 2030 zijn in drie thema's onderverdeeld:

- *Ruimte voor papier en landgoederen:* Papier en landgoederen zijn de kernwaarden die Brummen uniek maken. Deze kernwaarden krijgen alle ruimte. Niet alleen fysiek en bedrijfsmatig, maar op zoveel mogelijk terreinen worden deze kernwaarden binnen de gemeente versterkt. Bijvoorbeeld in de recreatiesector, maar ook in de architectuur en de inrichting van de openbare ruimte. Eerbeek is een papierdorp en dat wil de gemeente meer laten zien, lokaal en regionaal, maar ook nationaal en internationaal. Daarnaast worden cultuurhistorie, creativiteit en kunst in de gemeente gestimuleerd en gekoesterd. Om de recreatieve potentie van Brummen verder uit te bouwen wordt het netwerk voor de wandelaar, fietser en ruiter verbeterd.
- *Samen gezond wonen, werken en leven:* De gemeente Brummen wil een aantrekkelijke gemeente zijn voor zowel jong en oud als voor bestaande en nieuwe inwoners. Daarbij hoort een gemeente waar men prettig kan wonen en werken. Het kleinschalige dorpsleven waar rust en vriendelijkheid heersen en sprake is van een sterke sociale samenhang, zijn daarbij van belang. De identiteit, die wordt gekoesterd, moet worden behouden en versterkt.
- *Op groene voet met groene vingers:* Er wordt ingezet op een groen en klimaatneutraal Brummen, waarbij zelf wordt voorzien in de energie, energiesystemen slim worden gekoppeld, hemelwater wordt geborgen en gebruikt en de biodiversiteit wordt versterkt. De natuur en het landschap zijn kernwaarden van de identiteit van Brummen. Ze vormen de historische basis en maken deel uit van het woongenot, vormen de trekker voor recreanten en toeristen en staan aan de basis van de ontwikkeling van de papierindustrie en de landgoederen. Het landschap en de natuur moeten daarom behouden blijven. Maar ook hier geldt dat er geen stomp op het buitengebied moet worden gezet. Er wordt vernieuwd met respect voor dat wat er is.

Toetsing

Bij de toekomstvisie is een integraal Uitvoeringsprogramma opgenomen. In dit uitvoeringsprogramma geeft de gemeente aan wat zij de komende jaren doet om de keuzes die in deze toekomstvisie gemaakt zijn in de praktijk te realiseren. Het Uitvoeringsprogramma is een flexibel programma, dat het beleid en de activiteiten op de korte termijn weergeeft. Het versterken van de landschappelijke kernwaarden maakt onderdeel uit van het uitvoeringsprogramma. Voorliggend plan sluit daarmee aan bij de ambities van de toekomstvisie.

3.4.2 Ruimtelijke Ontwikkelingsvisie 'Ligt op groen'

De gemeenteraad van de gemeente Brummen heeft op 28 september 2006 de ruimtelijke ontwikkelingsvisie 'Ligt op groen' vastgesteld. Hierin staat hoe de gemeente Brummen er over 25 jaar uit zou moeten zien. De ruimtelijke ontwikkelingsvisie omvat een lange termijnvisie (Strategische visie tot 2030) en de korte termijnvisie (periode 2005 tot 2015). Samen vormen ze de ruimtelijke ontwikkelingsvisie 'Ligt op Groen'.

In de strategische visie tot 2030 zet men in op synergie met de omliggende gemeenten. Dit kan volgens de gemeente het beste bereikt worden door aan te sluiten op de onderscheidende kwaliteiten. Dé identiteitsdrager van de gemeente Brummen is de groene kwaliteit. Bij nieuwe ontwikkelingen dient dan ook ingezet te worden op de versterking van de groene kwaliteiten.

Toetsing

Voorliggend plan draagt bij aan het landschap en de groene kwaliteiten van Brummen, zoals voorgaand beschreven. Onderhavig initiatief komt ten goede aan hetgeen is gesteld in de gemeentelijke ruimtelijke ontwikkelingsvisie.

3.4.3 Nota Ruimtelijke Kwaliteit Brummen 2013

De Nota Ruimtelijke Kwaliteit, voorheen de welstandsnota, bestaat uit beschrijvingen van welstandsgebieden en bijzondere thema's met daaraan gekoppeld afzonderlijke toetsingscriteria. In totaal worden zes verschillende gebieden onderscheiden:

- Historische dorpsgebieden en linten.
- Woongebieden met samenhang.
- Woongebieden met diversiteit.
- Bedrijventerreinen.
- Landelijk gebied.
- Gebieden met een bijzondere functie.

Toetsing

Het besluitgebied ligt binnen het gebied 'Landelijk gebied'. Voor deze gebieden streeft de gemeente naar het behoud van het karakter van het agrarische buitengebied. De belangrijkste karakteristieken zijn het afwisselende landschap met daarin verspreid staande, vaak authentieke bebouwing. De welstandscriteria die de gemeente voor het gebied stelt zijn voor een groot deel gericht op het behoud van de kwaliteiten van boerderijen en bijbehorende opstallen. Met deze ruimtelijke onderbouwing worden geen opstallen geamoveerd of bomen gekapt. Wel worden enkele oppervlaktewateren gedempt, maar hier komt meer oppervlakte water voor terug. Onderhavig initiatief

voorziet onder andere in landschapsversterkingsmaatregelen, waardoor optimaal wordt bijgedragen aan de uitstraling en kwaliteiten van het gebied.

3.4.4 Landschapsbeleidsplan Brummen 2008

In het Landschapsbeleidsplan Brummen 2008 zijn de verschillende landschapstypen die de gemeente Brummen rijk is nader uitgewerkt. Karakteristiek voor het grondgebied van de gemeente Brummen is de opbouw van het landschap in verschillende landschapstypen die elkaar van oost naar west opvolgen. Per deelgebied zijn karakteristieken en doelen opgesteld. De voor dit plan relevante karakteristieken en doelen zijn die van het deelgebied Landgoederen. Deze worden hieronder kort opgesomd.

De karakteristieken voor deelgebied Landgoederen:

- de grote boscomplexen;
- de ruimtelijke afwisseling van bossen en weidegebieden;
- aanwezigheid van landgoederen en buitenplaatsen;
- het patroon van oost-west lopende wegen en lanen;
- rechtlijnige kavelpatronen;
- verspreid staande bebouwing langs de wegen;
- hoge grondwaterstanden en kwel;
- een groot aantal west-oost stromende beken;
- hoge, zeer gevarieerde natuurwaarden;
- de aanwezigheid van onverharde wegen en paden.

De doelen voor deelgebied Landgoederen:

- versterken van boscomplexen in hoeveelheid of structuur;
- de natuurwaarden van de bossen versterken;
- de cultuurhistorische betekenis van de landgoederen benadrukken;
- verdroging van natuur en beken tegen gaan;
- gebiedseigen water helpen vasthouden;
- ruimte bieden aan natte natuur;
- combinatie van melkveehouderij en natuur mogelijk maken;
- invulling geven aan de ecologische verbindingzones;
- het patroon van laan-, erf- en kavelbeplantingen versterken;
- extensieve vormen van recreatie stimuleren;
- hergebruik van vrijkomende bebouwing recreatief benutten;
- de bereikbaarheid van het gebied voor langzaam verkeer vergroten.

Toetsing

Het besluitgebied ligt volgens het Landschapsbeleidsplan in het deelgebied Landgoederen. Voor iedere locatie is een inrichtingsplan opgesteld, waarbij is getracht aansluiting te vinden op de kernkwaliteiten van de diverse landschappen zoals onder meer beschreven in het landschapsbeleidsplan. In paragraaf 2.2 is beschreven hoe de ontwikkelingen bijdragen aan het landschap ter plaatse en voldoen aan de gestelde doelen in het beleidsplan. Voorliggend plan sluit dan ook aan bij de ambities uit het gemeentelijk landschapsbeleidsplan.

Conclusie

De ontwikkeling sluit aan op de doelstellingen en ambities uit het gemeentelijk beleid.

4 Milieu- en omgevingsaspecten

4.1 Milieueffectrapportage

Algemeen

Voor plannen en activiteiten, die mogelijk belangrijke nadelige gevolgen hebben voor het milieu, kan het noodzakelijk zijn dat een milieueffectrapport wordt opgesteld. In hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en in het Besluit milieueffectrapportage is dit geregeld. Er is een m.e.r.-plicht voor plannen (planMER) en een m.e.r.-plicht voor besluiten. Een plan is plan-m.e.r.-plichtig als het plan kaders stelt voor m.e.r.-plichtige activiteiten.

Toetsing

Onderhavig project betreft het realiseren van een natuurontwikkeling. Het plan kan worden gekwalificeerd als een landinrichtingsproject als bedoeld in onderdeel D 9 van de bijlage van het Besluit m.e.r.. Bij de activiteit is een indicatieve drempelwaarde opgenomen van een functiewijziging met een oppervlakte van 125 hectare of meer.

Het totale gebied (Leusveld-Noordwest en Berkendijke) waarvoor planologische procedures worden doorlopen, is circa 25 hectare groot. Hiermee blijft het project ver onder de indicatieve drempelwaarden kan in eerste instantie met een vormvrije m.e.r.-beoordeling worden volstaan. In de vormvrije m.e.r.-beoordeling wordt beoordeeld of de activiteit belangrijke nadelige milieugevolgen kan hebben. Hierbij moet in het bijzonder worden nagegaan of er sprake is van de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de Europese Richtlijn betreffende de milieueffectbeoordeling. Daarbij dient te worden ingegaan op de volgende onderdelen:

- de kenmerken van het project;
- de plaats waar de activiteit plaatsvindt;
- de kenmerken van het potentiële effect.

Conclusie

Er is een vormvrije m.e.r.-beoordeling² uitgevoerd. Hieruit volgt dat er geen sprake is van bijzondere omstandigheden ten aanzien van de kenmerken en locatie van het plan, die zouden kunnen leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Voor de meeste beoordeelde milieuaspecten geldt dat er geen negatief effect optreedt. De conclusie is dan ook dat belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten. Het volgen van een m.e.r.-(beoordelings-) procedure is daarom niet nodig.

4.2 Bedrijven en milieuzonering

Algemeen

Indien door middel van een ruimtelijke ontwikkeling nieuwe, gevoelige functies mogelijk worden gemaakt, moet worden aangetoond dat een goed leefmilieu mogelijk kan worden gemaakt. Hierbij moet rekening worden gehouden met omliggende functies met een milieuzone. Anderzijds mogen omliggende bedrijven niet in hun ontwikke-

---

² SAB (2022). Vormvrije m.e.r.-beoordeling Natuurontwikkeling Berkendijke en Leusveld-Noordwest. Kenmerk: 210460. 2 maart 2022.

lingsmogelijkheden worden aangetast door de realisatie van een nieuwe gevoelige functie.

Wat betreft de aanbevolen richtafstanden tussen bedrijvigheid en gevoelige functies is de VNG publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' (2009) als leidraad voor milieuzonering gebruikt. In de VNG-publicatie zijn richtafstanden voor diverse omgevings- en gebiedstypen opgenomen. Het gaat onder andere om de volgende omgevings- en gebiedstypen: 'rustige woonwijk', 'rustig buitengebied' en 'gemengd gebied'.

In een rustige woonwijk en een rustig buitengebied komen vrijwel geen andere functies dan de woonfunctie voor. Gemengde gebieden betreffen gebieden die langs hoofdinfrastructuur liggen en/of gebieden met matige tot sterke functiemenging. In een dergelijk gebied komen direct naast woningen andere functies voor, zoals winkels, maatschappelijke voorzieningen horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Voor gemengde gebieden kunnen de richtafstanden worden verminderd. De afstand wordt gemeten vanaf het op de verbeelding aangeduide deel voor de bedrijfsmatige activiteit tot aan de gevel van nieuwe of bestaande gevoelige functies gelegen buiten betreffend perceel.

Toetsing

Met voorliggend project worden natuurgronden heringericht. Deze ontwikkeling is niet van invloed op de milieuaspecten geluid, geur, gevaar of stof. De beoogde ontwikkeling hoeft niet te worden beschouwd als "zeer kwetsbaar gebied" als bedoeld in de Wet ammoniak en veehouderij. Als gevolg van het project worden geen veehouderijen belemmerd in de eventuele uitbreidingsplannen. Natuur betreft geen milieuhinderveroorzakende dan wel -gevoelige functie. Een toetsing aan de milieuaspecten is daarom niet van toepassing.

Conclusie

Het aspect bedrijven en milieuzonering vormt geen belemmering voor de uitvoering van onderhavig project.

4.3 Bodem

Algemeen

Onderzocht moet worden of de bodem verontreinigd is en wat voor gevolgen een eventuele bodemverontreiniging heeft voor de uitvoerbaarheid van het plan. Een nieuwe bestemming mag pas worden opgenomen als is aangetoond dat de bodem geschikt (of geschikt te maken) is voor de nieuwe of aangepaste bestemming. Dit kan worden aangetoond met een actueel bodemonderzoek. Ook als de bodem niet verdacht is op bodemverontreiniging en er geen risico's voor het toekomstige gebruik te verwachten zijn is de geschiktheid voldoende aangetoond. Wanneer (een deel van) de bodem in het besluitgebied verontreinigd is, moet worden aangetoond dat het bestemmingsplan, rekening houdend met de kosten van sanering, financieel uitvoerbaar is. Indien er sprake is van bouwactiviteiten, is ook in het kader van de omgevingsvergunning mogelijk ook een actueel onderzoek naar de kwaliteit van de bodem nodig. Hiernaast geldt dat de gemeente bevoegd gezag is in het kader van het Besluit bodemkwaliteit. In het Besluit bodemkwaliteit wordt hergebruik van licht verontreinigde

grond mogelijk gemaakt. De gemeente Brummen heeft hiervoor beleid opgesteld dat is vastgelegd in bodemkwaliteitskaarten en een bodembeheerplan (in samenwerking met de gemeenten Epe, Apeldoorn, Zutphen, Lochem en de voormalige gemeente Voorst).

Toetsing

In het kader van de planvorming voor WaardeVOL Brummen is een bodemchemisch onderzoek³ uitgevoerd om de bodemchemie en het bodemtype inzichtelijk te krijgen en te inventariseren welke maatregelen getroffen moeten worden om de beoogde verschralling van de bodem te laten plaatsvinden. Uit het onderzoek volgt dat over het algemeen een beperkte ontgronding een geschikte herstelmaatregelen zal zijn om de vereiste verschralling te kunnen bereiken.

Verder blijkt uit de bodemkwaliteitskaart dat het besluitgebied in een zone met bodemkwaliteit Landbouw-Natuur ligt. De bij de werkzaamheden vrij gekomen grond wordt bij voorkeur lokaal toegepast op basis van de bodemkwaliteitskaart. Hiervoor wordt een melding Besluit bodemkwaliteit gedaan. Een belangrijk aandachtspunt is dat de grond niet wordt toegepast op een plek dat tegenstrijdig is met de doelen van WaardeVOL Brummen. Op basis van de bodemkwaliteitskaart wordt daarom geconstateerd dat de bodemkwaliteit in het besluitgebied in lijn is met het beoogde gebruik en er geen aanleiding is om een belemmering te verwachten voor het uitvoeren van de geplande grondwerkzaamheden.

Conclusie

Het aspect bodem vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig project.

4.4 Natuur

Algemeen

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening gehouden worden met de aanwezige natuurwaarden in en om het besluitgebied. Vanaf 1 januari 2017 geldt hiervoor de Wet natuurbescherming. Deze wet beschermt bepaalde plant- en diersoorten, natuurgebieden en bossen. Voordat ontwikkelingen mogen plaatsvinden, moet worden aangetoond dat in het kader van de huidige natuurwet- en regelgeving van een negatief effect geen sprake is, dan wel dat daarvoor respectievelijk een vergunning of ontheffing kan worden verkregen.

Toetsing

Ten behoeve van de uitvoering van de beoogde maatregelen binnen het project WaardeVOL Brummen is een ecologisch onderzoek⁴ uitgevoerd naar de eventuele aanwezigheid van beschermde natuurwaarden in het gebied.

---

³ Onderzoekscentrum B-WARE BV (2016). Bodemchemisch onderzoek WaardeVOL Brummen. Rapportnummer: RP-21.047.21.91. 22 oktober 2021.

⁴ Ecogroen (2022). Adviesrapport Herinrichting Leusveld en Berkendijkje, Landgoederen Brummen. Projectcode: 21-245. 23 februari 2022.

Natura 2000

Met het project worden natuur- en landschapsontwikkelingen bereikt in en direct rondom Natura 2000-gebieden. Uit verricht ecologisch onderzoek volgt dat de beoogde werkzaamheden mogelijk negatieve effecten kunnen veroorzaken op instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied Landgoederen Brummen. Daarom is in het ecologisch onderzoek beoordeeld in hoeverre verhoogde stikstofdepositie tot negatieve effecten zal leiden. Daaruit volgt dat de toename van stikstofdepositie zeer tijdelijk, beperkt en plaatselijk van aard zal zijn en de maatregelen noodzakelijk zijn om de instandhoudingsdoelen in het hele gebied te kunnen waarborgen. De tijdelijke, beperkte en plaatselijke toename aan stikstofdepositie weegt dan ook niet op tegen de verwachte verbetering en uitbreiding van de Natura 2000 instandhoudingsdoelen.

Daarnaast is beoordeeld in hoeverre de werkzaamheden zorgen voor negatieve effecten wat betreft betreding, bodemverstoring en oppervlakteverlies van het habitatype 'vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)'. Er vinden uitsluitend in Berkendijkse maatregelen in dit habitatype plaats, die hier juist naar verwachting zullen zorgen voor positieve effecten als gevolg van herstelmaatregelen. Tevens is gekeken naar de effecten die voor typische soorten binnen dit habitatype kunnen optreden. Daaruit volgt dat deze soorten weinig tot niet gevoelig zijn voor verstoring. Bovendien hebben de werkzaamheden een tijdelijke aard, vinden ze overdag plaats en zijn ze zeer lokaal met een korte doorlooptijd per maatregellocatie. Hierdoor is verstoring van verstoringgevoelige soorten uitgesloten en leiden de werkzaamheden niet tot het verdwijnen of sterke achteruitgang van de typische soorten. Negatieve verstoringseffecten op het kwalificerende habitatype zijn hiermee uitgesloten.

Een ander effect wat is beoordeeld is de betreding, bodemverstoring en oppervlakteverlies van kamsalamander. Beide gebieden zijn namelijk van belang als leefgebied voor deze soort. Afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van kamsalamander wordt voorkomen door bij de uitvoering van werkzaamheden zoveel mogelijk rekening te houden met de meest kwetsbare periodes van kamsalamander. Door werkzaamheden buiten de kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode uit te voeren worden negatieve effecten op kamsalamanders zoveel mogelijk beperkt. Bovendien zijn in de omgeving van de maatregellocaties ruim voldoende alternatieve, onverstoorte leefgebieden voor kamsalamander aanwezig waar de soort naar kan uitwijken. Daarnaast wordt tijdens de uitvoering een zorgvuldige werkwijze toegepast. Hiermee wordt invulling gegeven aan de zorgplicht. Hiermee zijn de effecten van betreding, bodemverstoring en oppervlakteverlies op de instandhoudingsdoelstellingen van kamsalamander voldoende inzichtelijk gemaakt.

Ook is gekeken naar de hydrologische effecten van de projecten. De te dempen watergangen zijn greppels die het grootste deel van het jaar droog staan. Als gevolg van het dempen van greppels treedt een zeer kleinschalige, lokale en tijdelijke vernatting op in de direct naastgelegen percelen. De mate van vernatting als gevolg van het dempen heeft een lokaal, kleinschalig en tijdelijk effect en zal niet reiken niet tot vernatting kwetsbare natuurwaarden. Negatieve hydrologische effecten zijn uitgesloten.

Al met al wordt geconcludeerd dat er geen negatieve effecten te verwachten zijn op de Natura 2000-gebieden. Daarbij komt dat de ontwikkelingen in lijn zijn met het beheerplan voor het Natura 2000-gebied 'Landgoederen Brummen'.

Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone

Het besluitgebied ligt binnen het GNN en de GO en behoort tot deelgebied 132 zoals opgenomen in bijlage 5 'Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone'. Voor dit gebied zijn de navolgende ontwikkelingsdoelen opgesteld ten aanzien van de GO:

- ontwikkeling biotopen voor kamsalamander en drijvende waterweegbree;
- ontwikkeling ecologische verbinding Eerbeek - IJssel en Soerense Poort: singels, graslanden, poelen, plasdrasbermen en moeraszones, in het bijzonder langs de beken;
- vermindering barrièrewerking N786, N348, spoorlijn en Apeldoornsch Kanaal;
- ontwikkeling bronnen en beken;
- ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden;
- ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën;
- ontwikkeling cultuurhistorische patronen en beheersvormen;
- ontwikkeling van het kleinschalig landschap op de landgoederen; houtsingels, beken, schrale graslanden, akkers en poelen.

De ontwikkelingen dragen onder andere bij aan de ecologische verbinding Eerbeek – IJssel. Ook wordt bijgedragen aan de aanwezigheid van biotopen voor reptielen en amfibieën en het cultuurhistorisch landschap. De maatregelen zullen een positief effect hebben op de wezenlijke waarden en kenmerken van GNN en GO. Daarbij komt dat het oppervlakte aan natuur zal toenemen en dat de kwaliteit en samenhang versterkt zal worden. Negatieve effecten zijn hiermee uitgesloten.

Soortenbescherming

In het natuuronderzoek zijn de maatregelen beoordeeld voor wat betreft het aspect soortenbescherming. Onderzocht is welke beschermde soorten (mogelijk) voorkomen binnen de gebieden. Daarnaast is onderzocht welke (negatieve) effecten optreden. Voor de maatregelen geldt een vrijstelling bij overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming en is aangegeven op welke wijze via een ecologisch werkprotocol aan de zorgplicht voldaan wordt. De navolgende tabel laat de natuurwaarden zien waar in de uitvoering rekening mee moet worden gehouden en waarvoor het ecologisch werkprotocol is opgesteld en onderdeel uitmaakt van de onderzoeksrapportage.

Beschermde en kwalificerende soorten	Verwachte functie
Vleermuizen	Verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes
Das	Burcht en foerageergebied
Boommarter	Verblijfplaatsen en foerageergebied
Steenmarter	Foerageergebied
Bunzing, hermelijn en wezel	Verblijfplaatsen en foerageergebied
Eekhoorn	Nestplaatsen en foerageergebied
Edelhert	Foerageergebied
Vogels	Nestplaatsen en foerageergebied
Kamsalamander	Voortplantings-, overwinterings- en zomerbiotoop
Knoflookpad	Zomerbiotoop
Poelkikker	Voortplantings-, overwinterings- en zomerbiotoop
Ringslang	Foerageergebied
Sleedoornpage	Voortplantingsplekken (waardplanten) en foerageergebied (nectarplanten)
Habitattypen	
Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	
Habitatrichtlijnsoorten	
Kamsalamander	

Overzicht van natuurwaarden waar in de uitvoering rekening moet worden gehouden (Bron: Ecogroen).

In het ecologisch werkprotocol staan verschillende algemene maatregelen vermeld, zoals dat de werkzaamheden uitsluitend in overleg en onder begeleid van een ecologisch toezichthouder zullen worden uitgevoerd. Verder zijn specifieke maatregelen voor onder meer het dempen van watergangen en het verwijderen van houtwallen opgenomen. Tot slot zijn maatregelen beschreven voor depotlocaties en transportroutes.

Conclusie

Met inachtneming van het voorgaande vormt het aspect natuur geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig project.

4.5 Water

Rijksbeleid – Het Nationaal Waterplan 2016-2021

Het Nationaal Waterplan 2016-2021 is op 10 december 2015 vastgesteld. Het Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Het kabinet speelt proactief in op de verwachte klimaatveranderingen op lange termijn, om overstromingen te voorkomen.

In het Nationaal Waterplan 2016-2021 staan de volgende ambities centraal:

- Nederland blijft de veiligste delta in de wereld.
- Nederlandse wateren zijn schoon en gezond en er is genoeg zoetwater.
- Nederland is klimaatbestendig en waterrobuust ingericht.
- Nederland is en blijft een gidsland voor watermanagement.
- Nederlanders leven waterbewust.

Het kabinet zet de veranderingen in het waterveiligheidsbeleid voort en zal hiertoe een wetsvoorstel met nieuwe normen voor de primaire keringen voorbereiden.

Nieuwe normen zijn nodig, omdat de huidige eisen aan primaire keringen grotendeels uit de jaren zestig van de vorige eeuw dateren. Sindsdien zijn het aantal mensen en de economische waarde achter de dijken toegenomen. Ook is nieuwe kennis beschikbaar gekomen over de werking van de keringen en de gevolgen van overstromingen. De doelen op het gebied van waterveiligheid zijn omgerekend naar normspecificaties voor de keringen. Deze zijn niet meer gebaseerd op dijkkringen, maar op dijktrajecten. Elk dijktraject krijgt een norm-specificatie die past bij de gevolgen in dat specifieke gebied. De normspecificaties zijn ingedeeld in zes klassen, waarbij de overstromingskans varieert van 1/300 per jaar tot 1/100.000 per jaar.

Het Rijk onderkent het belang van verbinden van ruimte en water. Bij het aanpakken van wateropgaven en de uitvoering van watermaatregelen vindt daarom afstemming plaats met andere relevante ruimtelijke opgaven en maatregelen in het gebied, zodat scope, programmering en financiering zo veel mogelijk op elkaar aansluiten of, beter nog, elkaar versterken. Het kabinet streeft daarbij ook naar integrale combinaties, waarbij ruimtelijke inrichting een belangrijke rol speelt bij het oplossen van wateropgaven. Omgekeerd is het van belang om bij ruimtelijke opgaven vroegtijdig rekening te houden met wateropgaven en de veerkracht van watersystemen. De gewenste betere

verbinding tussen water en ruimte geldt voor alle opgaven op het gebied van waterveiligheid, zoetwater en waterkwaliteit.

Provinciaal beleid – Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

Op 19 december 2018 hebben Provinciale Staten de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland vastgesteld. De hoofdzaken van het provinciaal beleid voor water zijn gericht op een veerkrachtig en duurzaam water- en bodemsysteem. Dit systeem bestaat uit bodem en ondergrond, grondwater en oppervlaktewater en is duurzaam als het ook in de toekomst kan blijven functioneren en in stand kan worden gehouden tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

De provincie onderschrijft de ambitie van de Europese Kaderrichtlijn Water dat uiterlijk in 2027 het grond- en oppervlaktewater in Europa schoon en ecologisch gezond moet zijn en dat er voldoende water is voor duurzaam gebruik en voert deze uit. De beschermde gebieden voor grondwater, waterberging, de Kaderrichtlijn Water en Natura 2000 zijn leidend bij de uitwerking van dit beleid in programma's of in kaders in de verordening. Er worden condities gesteld voor effectief en zuinig gebruik van drinkwater, speciale waterecologie (Hoogst Ecologisch Niveau wateren en Specifiek Ecologische Doelstelling wateren), (grond)waterafhankelijke landnatuur plus de beschermingszones natte landnatuur en grondwateronttrekkingen voor drinkwater en industrie, groter dan 150.000 m³/jaar.

De provincie stelt via uitvoerend beleid de doelen voor de regionale wateren voor de Kaderrichtlijn Water vast en geeft daarbij ook invulling aan de voorzieningenniveaus. Met de Gelderse waterschappen en de landbouw geeft de provincie invulling aan het vasthouden van water in de bodem, het grondwater en de haarvaten van het watersysteem. Bescherming tegen overstromingen vindt primair plaats op basis van preventie, waar nodig aangevuld met maatregelen in de ruimtelijke ordening en evacuatie. Deze bescherming gebeurt bij voorkeur in combinatie met het ontwikkelen en versterken van karakteristieke riviernatuur in Natura 2000-gebieden.

Beleid Waterschap Vallei en Veluwe – Waterbeheerprogramma 2016-2021

Vanaf 1 januari 2016 is het Waterbeheerprogramma van het Waterschap Vallei en Veluwe van kracht. Het is bewust neergezet als een programma en niet meer als een waterbeheerplan. De maatregelen zijn op hoofdlijnen uitgewerkt, het "hoe" volgt bij het jaarlijks vaststellen van de begroting.

De zorg voor de kerntaken "beschermen tegen overstroming", "schoon en voldoende oppervlaktewater" en "zuiveren van afvalwater" blijft voorop staan. Daarbij wil het waterschap wel meer toe naar een integrale benadering van de gezamenlijke opgave. Het waterschap wil haar ambities en doelen steeds sterker bereiken samen met de waterpartners. De ambities zijn:

- We beschermen ons gebied tegen overstromingen.
- We zorgen voor de juiste hoeveelheid water.
- We zorgen voor de goede oppervlaktewaterkwaliteit.
- Schoon en vuil water worden zo veel mogelijk gescheiden.
- We halen de hoogst mogelijke waarde uit water.
- We beheren afvalwaterketen en watersysteem als één geheel samen met onze partners.

Samen met gemeenten wil het waterschap schoon hemelwater en afvalwater zoveel mogelijk aan de bron scheiden. Dit om de negatieve effecten van extreme buien (lagere waterkwaliteit door overstorten) en droogte (lagere waterkwaliteit door geen watertoevoer, hittestress), als gevolg van klimaatverandering, te voorkomen. Hiertoe stelt het waterschap een beleidsplan op en voert dit uit.

Binnen de verantwoordelijkheden van de waterpartners voor grondwaterbeheer wil het waterschap de samenwerking initiëren en als grondwaterloket fungeren. De start betreft het vormen van een gezamenlijk grondwaterkennisteam.

Binnen de jaarcyclus wordt door het waterschap verantwoording afgelegd over de inhoudelijke doelen en resultaten. In de cyclus wordt een moment ingebouwd om op collegiale basis met de waterpartners de programmering voor het komende jaar af te stemmen. Dit is het waterplein.

Beleid gemeente Brummen – Gemeentelijk Waterplan 2008

De gemeente Brummen heeft in samenwerking met het voormalige Waterschap Veluwe in 2008 een waterplan opgesteld. Met dit waterplan wordt invulling gegeven aan het Nationaal Bestuursakkoord Water. Het waterplan is afgebakend tot de deelsystemen oppervlaktewater (waterkwantiteit en kwaliteit), stedelijk grondwater, regenwater, drinkwater en afvalwater en heeft betrekking op het grondgebied van de gemeente Brummen. Vanuit de stroomgebiedsbenadering en watersysteemgedachte kan het noodzakelijk zijn voor bovengemeentelijke waterthema's over de gemeentegrenzen heen te kijken. De onderwerpen betreffen zowel stedelijke als landelijke waterthema's, die zijn toegespitst op de situatie in Brummen(maatwerk). Het waterplan is thematisch opgezet aan de hand van onderstaande ambities:

- geen wateroverlast door grond-, oppervlakte- en hemelwater;
  - geen verdroging;
  - verbeteren grond- en oppervlaktewaterwaterkwaliteit (zowel fysisch-chemisch als ecologisch);
  - duurzaamheidprincipes toepassen voor de afvalwaterketen;
  - meer zichtbaar maken van water voor de burgers;
  - goede productieomstandigheden;
  - efficiënt beheer en onderhoud;
  - realisatie tegen de laagst maatschappelijke kosten;
- water een prominentere rol geven in de ruimtelijke ordening.

Toetsing

Voor voorliggend project is de digitale watertoets⁵ doorlopen. Daaruit volgt dat het project onder de normale procedure valt en overleg met het waterschap noodzakelijk is. Omdat het project onderdeel uitmaakt van WaardeVOL Brummen en het waterschap één van de samenwerkingspartners van dit project is, heeft de afstemming reeds plaatsgevonden. Het besluitgebied grenst aan de 'Oekense beek', wat een A-watgang is. A-watgangen kennen een obstakelvrije zone van 5 meter ten behoeve van het onderhoud. Voor A-watgangen geldt dat deze door het waterschap onderhouden worden. Op en rondom enkele van deze watgangen zullen werkzaamheden plaatsvinden, zoals het aanleggen van een stuw en duiker en het herprofilen en

---

⁵ Digitale Watertoets d.d. 9 november 2021.

verondiepen. Daarnaast voorziet het project in een toename aan wateroppervlakte door de oorspronkelijke slenkenstructuur terug te brengen in het landschap. Tevens zorgt deze herinrichting van het gebied voor een betere waterafvoer van omliggende woonpercelen. Hierdoor wordt de waterafvoer in het gebied algeheel verbeterd.

Van nature stroomt het (grond)water van hoog naar laag. Door gebruik te maken van hoogteverschillen in het gebied is het mogelijk om de hydrologische situatie verder te optimaliseren. Voor de ontwikkeling van natuur is het wenselijk om de grondwaterstand dicht bij het maaiveld te krijgen. Dit kan worden gerealiseerd door het maaiveld te verlagen (plaggen), maar ook door het niveau waarop ontwatering plaatsvindt omhoog te brengen. Het verondiepen van perceelsloten resulteert in hogere grondwaterstanden in de omgeving. Hierdoor wordt er minder en minder lang grondwater uit het gebied afgevoerd. Door het maaiveld te verlagen (plaggen) in de vorm van slenken, zullen de hoogste grondwaterstanden in de winter worden afgetopt, waardoor overlast op de omgeving wordt voorkomen en tegelijkertijd worden er daarmee ideale omstandigheden gecreëerd voor de ontwikkeling van natuur. Met behulp van deze slenken kan het neerslagoverschot oppervlakkig worden afgevoerd.

Conclusie

De maatregelen in het watersysteem zijn erop gericht om de functies (natuur, landbouw en bebouwing) van het gebied te ondersteunen. De effecten van de maatregelen zullen lokaal doorwerken op de grondwaterstanden. Door gebruik te maken van (natuurlijke) hoogteverschillen is het mogelijk om de afwatering en ontwatering van het gebied verder te optimaliseren. Het aspect water vormt dus geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig project.

4.6 Archeologie

Algemeen

Door ondertekening van het verdrag van Valletta (1992) heeft Nederland zich verplicht om bij ruimtelijke planvorming nadrukkelijk rekening te houden met het niet-zichtbare deel van cultuurhistorisch erfgoed, te weten de archeologische waarden. In de Erfgoedwet is geregeld hoe met in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden moet worden omgegaan. Het streven is om deze belangen tijdig bij het plan te betrekken. Bij ingrepen waarbij de ondergrond wordt geroerd, dient te worden aangetoond dat de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden aangetast.

Toetsing

Voor het grondgebied van de gemeente Brummen geldt het 'Paraplubestemmingsplan Archeologie'. Op basis van dit bestemmingsplan kent het besluitgebied grotendeels de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie laag'. Ter plaatse is archeologisch onderzoek noodzakelijk bij bodemingrepen groter dan 2.500 m² en dieper dan 40 cm. Daarnaast kennen nog enkele delen van het besluitgebied de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie middelmatig'. Met deze dubbelbestemming is vastgelegd dat bodemingrepen groter dan 1.000 m² en dieper dan 40 centimeter niet zonder omgevingsvergunning mogelijk zijn. Onderdeel van de omgevingsvergunning is het indienen van

een rapport waaruit volgt dat er geen archeologische waarden zijn te verwachten of kunnen worden geschaad. Om deze reden is archeologisch onderzoek⁶ verricht.

Uit het onderzoek kan geconcludeerd worden dat de bodemversturende graafwerkzaamheden binnen dit deelgebied nauwelijks boven de hiervoor benoemde vrijstellingsgrens uitkomen. Enkel bij het plaatsen van de duikers kan de maximale diepte van 40 cm worden overschreden. Dit zal echter geen groter oppervlak dan de maximale 1.000 m² beslaan.

In een groot deel van het plangebied zal het grondwater verhoogd worden. Over het algemeen heeft grondwaterverhoging een positief effect op de conservering van vindplaatsen en vondstmateriaal. Op grond van de resultaten van het bureau- en veldonderzoek wordt geadviseerd om het plangebied vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkeling.

Het uitvoeren van nader archeologisch onderzoek is daarom niet noodzakelijk. Wanneer tijdens de uitvoering van werkzaamheden een monument wordt gevonden moet dit op grond van de Erfgoedwet (artikel 5.10 en 5.11) verplicht worden gemeld aan de Minister van OCW en de gemeente Brummen.

Conclusie

Het aspect archeologie vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig project.

4.7 Cultuurhistorie

Algemeen

Op grond van artikel 3.1.6, vijfde lid, onderdeel a van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten ook cultuurhistorische waarden worden meegewogen bij het vaststellen van bestemmingsplannen.

Toetsing

Uit raadpleging van de cultuurhistorische waardenkaart van de provincie Gelderland volgt dat er in het gebied geen cultuurhistorische waarden aanwezig zijn. Daarnaast is het besluitgebied niet aangewezen als rijks- of gemeentelijk monument zoals omschreven in de 'Nota Ruimtelijke Kwaliteit Brummen' uit 2013. Het inrichtingsplan is besproken in paragraaf 2.2.. Zo is in voorliggend project rekening gehouden met aanwezige cultuurhistorische waarden, zoals bijvoorbeeld met het behoud van het rabattenbos.

Conclusie

Het aspect cultuurhistorie vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig project.

---

⁶ Econsultancy (2021). Archeologisch bureauonderzoek WaardeVOL Brummen te Brummen. Rapportnummer 17095.001. 18 november 2021.

4.8 Geur

Algemeen

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) bevat het beoordelingskader voor geurhinder van veehouderijen die vergunningplichtig zijn op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en Wet milieubeheer (Wm). Voor veehouderijen, die onder de meldingsplicht van het Activiteitenbesluit vallen, gelden de voorschriften uit het Activiteitenbesluit. Deze voorschriften zijn inhoudelijk gelijk aan de bepalingen in de Wet geurhinder en veehouderij. Het beoordelingskader is als volgt:

- voor diercategorieën waarvan de geuremissie per dier is vastgesteld in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) geldt een maximale geurbelasting op een geurgevoelig object;
- voor andere diercategorieën geldt een minimale afstand voor veehouderijen ten opzichte van geurgevoelige objecten.

Toetsing

Met voorliggend project worden er geen ontwikkelingsmogelijkheden geboden voor nieuwe geurveroorzakende dan wel -gevoelige objecten. Het uitvoeren van geuronderzoek is dan ook niet noodzakelijk.

Conclusie

Het aspect geur vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig project.

4.9 Externe veiligheid

Algemeen

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen in inrichtingen en tijdens het transport ervan. Op basis van de criteria zoals onder andere gesteld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) worden bedrijven en activiteiten geselecteerd die een risico op zware ongevallen met zich mee (kunnen) brengen. Daarbij gaat het vooral om de grote chemische bedrijven, maar ook om kleinere bedrijven als LPG-tankstations en opslagen van bestrijdingsmiddelen. Daarnaast zijn (hoofd)transportassen voor gevaarlijke stoffen, zoals buisleidingen, spoor-, auto-, en waterwegen, ook als potentiële gevarenbron aangemerkt.

Het externe veiligheidsbeleid heeft tot doel zowel individuele burgers als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken zijn gemeenten en provincies verplicht om bij besluitvorming in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de Wet milieubeheer en de Wet op de ruimtelijke ordening de invloed van een risicobron op zijn omgeving te beoordelen. Daartoe wordt binnen het werkveld van de externe veiligheid veelal het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR) gehanteerd.

Het plaatsgebonden risico is de kans dat een persoon die zich gedurende een jaar onafgebroken onbeschermd op een bepaalde plaats bevindt, overlijdt als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Dit risico wordt per bedrijf en transportas vastge-

legd in contouren. Er geldt een contour waarbinnen deze kans 1×10^{-6} (één op de miljoen) bedraagt.

Het groepsrisico is een berekening van de kans dat een groep personen binnen een bepaald gebied overlijdt ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. De oriëntatiewaarde geeft hierbij de indicatie van een aanvaardbaar groepsrisico. Indien een ontwikkeling is gepland in de nabijheid van een risicobron geldt afhankelijk van de ontwikkeling een verantwoordingsplicht voor het toelaten van gevoelige functies.

Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Voor bepaalde risicovolle bedrijven geldt het Besluit externe veiligheid inrichtingen en Regeling externe veiligheid inrichtingen (Bevi en Revi). Hierin zijn de risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd.

Circulaire effectafstanden LPG-tankstations

In de circulaire is de effectbenadering uitgewerkt voor LPG-tankstations. In beginsel zijn geen (beperkt) kwetsbare objecten binnen een effectafstand van 60 meter en geen zeer kwetsbare objecten binnen een effectafstand van 160 meter toegestaan. Naast de circulaire blijft ook de toetsing aan het Bevi noodzakelijk.

Transport van gevaarlijke stoffen (water, spoor, weg)

Voor de beoordeling van de risico's vanwege transport van gevaarlijke stoffen geldt het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt en basisnet), met als uitvloeisel het zogeheten Basisnet en de bijbehorende regeling Basisnet.

Transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen

Voor de beoordeling van de risico's van transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen geldt het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb en Revb). Naast de toetsing aan het plaatsgebonden risico en het groepsrisico is hierin vastgelegd dat aan weerszijden van een buisleiding een bebouwingsvrije afstand moet worden aangehouden voor beheer en onderhoud aan de buisleidingen.

Toetsing

Met dit plan is geen sprake van de toevoeging van nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten dan wel risicobronnen in de zin van het aspect externe veiligheid. Bovendien zijn er geen stationaire en mobiele risicobronnen in de directe nabijheid van het besluitgebied aanwezig die een belemmering kunnen vormen. Het uitvoeren van onderzoek naar externe veiligheid is dan ook niet noodzakelijk.

Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor de uitvoering van onderhavig project.

4.10 Geluid

Algemeen

De mate waarin het geluid onder andere het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). In het kader van de te verlenen omgevingsvergunning moet volgens de Wgh worden aangetoond dat gevoelige functies, zoals een woning, een aanvaardbare geluidsbelasting hebben als gevolg van omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen. Indien nieuwe geluidsgevoelige functies worden toegestaan, stelt de Wgh de verplichting akoestisch onderzoek te verrichten naar de geluidsbelasting ten gevolge van omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen.

Toetsing

Bij onderhavig project is er geen sprake van een toename van het verkeer. Er hoeft daarom geen toename van geluidshinder als gevolg van verkeer te worden verwacht. Ook voorziet de beoogde ontwikkeling niet in nieuwe geluidgevoelige functies. Het uitvoeren van akoestisch onderzoek in de zin van de Wet geluidhinder is dan ook niet noodzakelijk.

Conclusie

Het aspect geluid vormt geen belemmering voor de uitvoering van onderhavig project.

4.11 Luchtkwaliteit

Algemeen

Eisen met betrekking tot luchtkwaliteit zijn verankerd in de Wet milieubeheer hoofdstuk 5, titel 5.2 en vormen een implementatie van diverse Europese richtlijnen omtrent luchtkwaliteit waarin onder andere grenswaarden voor vervuulende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO₂) en zwevende deeltjes als PM₁₀ (fijn stof) de maatgevende stoffen waar de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. Overschrijdingen van de grenswaarden komen, uitzonderlijke situaties daargelaten, bij andere stoffen niet voor. Vanaf 1 januari 2015 dient het bevoegd gezag de luchtkwaliteit ook te toetsen aan de grenswaarde voor PM_{2,5}. Op basis van onderzoek door het Planbureau voor de Leefomgeving kan worden gesteld dat als aan de grenswaarden voor PM₁₀ wordt voldaan, ook aan de grenswaarde voor PM_{2,5} wordt voldaan.

Hoewel de luchtkwaliteit de afgelopen jaren flink is verbeterd kan Nederland niet voldoen aan de luchtkwaliteitseisen die in 2010 van kracht zijn geworden. De EU heeft Nederland derogatie (uitstel) verleend op grond van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Dit betreft een gemeenschappelijke aanpak van het Rijk en diverse regio's om samen te werken aan een schonere lucht waarbij ruimte wordt geboden aan noodzakelijke ruimtelijke ontwikkelingen. Plannen die in betekende mate bijdragen aan luchtverontreiniging worden opgenomen in een gebiedsgericht programma van het NSL. Het maatregelenpakket in het NSL is hiermee in evenwicht en zodanig dat op termijn de luchtkwaliteit in heel Nederland onder de grenswaarden ligt. Plannen die 'niet in betekende mate' (NIBM) bijdragen aan luchtverontreiniging hoeven niet langer individueel getoetst te worden aan de Europese grenswaarden aangezien deze niet leiden tot een significante verslechtering van de luchtkwaliteit. Deze grens is in de AMvB NIBM gelegd bij 3% van de grenswaarde van

een stof: Voor NO₂ en PM₁₀ betekent dit dat aannemelijk moeten worden gemaakt dat het project tot maximaal 1,2 µg/m³ verslechtering leidt. Voor een aantal functies (o.a. woningen, kantoren, tuin- en akkerbouw) is dit gekwantificeerd in de ministeriële regeling NIBM.

Uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening wordt afgewogen of het aanvaardbaar is het project op deze plaats te realiseren. Hierbij kan de blootstelling aan luchtverontreiniging een rol spelen, ook als het project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Er is sprake van een significante blootstellingsduur als de verblijfsduur die gemiddeld bij de functie te verwachten is een aanzienlijk deel van de dag betreft. Volgens de toelichting op de Regeling Beoordeling luchtkwaliteit is dit onder andere het geval bij een woning, school of sportterrein.

Gevoelige bestemmingen, zoals scholen, kinderdagverblijven, bejaarden- en zorgthuizen genieten op grond van de gelijknamige AMvB extra bescherming. Substantiële uitbreiding of nieuwvestiging binnen 50 meter van een provinciale weg of 300 meter van een Rijksweg is alleen toegestaan als de concentraties luchtvervuilende stoffen zich onder de grenswaarden bevinden waardoor geen onacceptabele gezondheidsrisico's optreden.

Toetsing

Bij onderhavig project is er geen sprake van een toename van het verkeer. Er is daarom sprake van een project dat 'niet in betekende mate' bijdraagt aan (een verslechtering van) de luchtkwaliteit, conform de ministeriele regeling NIBM. Er hoeven daarom geen negatieve effecten te worden verwacht. Het uitvoeren van luchtkwaliteitsonderzoek is evenmin noodzakelijk.

Conclusie

Het aspect lucht vormt geen belemmering voor de uitvoering van onderhavig project.

4.12 Verkeer en parkeren

Bij onderhavig project is er geen sprake van een permanente toename van het verkeer. Er hoeven daarom geen negatieve effecten op de doorstroming of de verkeersveiligheid te worden verwacht. Ook zal er geen toenemende parkeerbehoefte gepaard gaan met de beoogde ontwikkeling. Wel kan tijdens de uitvoering van de herinrichting een toename aan verkeer worden verwacht door onder andere de uitvoering van grondwerk. Hierover zijn werkafspraken gemaakt tussen de initiatiefnemer en de gemeente Brummen.

Conclusie

Het aspect verkeer en parkeren vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig project.

5 Uitvoerbaarheid

5.1 Economische uitvoerbaarheid

Op basis van artikel 3.1.6, lid 1, sub f van het Besluit ruimtelijke ordening dient bij de voorbereiding van een ruimtelijke procedure onderzoek plaats te vinden naar de (economische) uitvoerbaarheid van het project. De ontwikkelingen die concreet mogelijk worden gemaakt door de ruimtelijke procedure moeten (economisch) uitvoerbaar zijn, omdat er anders sprake is van een oneigenlijke bestemming.

De werkzaamheden worden in het kader van behoud en herstel Natura 2000 uitgevoerd. Het Natuurbeheerplan voor Natura 2000 is na een inspraakproces in 2016 vastgesteld door GS. Gelijktijdig zijn er door de provincie gelden gereserveerd voor de herinrichtingsplannen. De kosten voor de uitvoering van de maatregelen komen volledig voor rekening van de provincie. Deze financiering is onder meer vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Met de gemeente Brummen worden twee overeenkomsten afgesloten. De eerste is een planschade overeenkomst waarin wordt vastgelegd dat eventuele planschade wordt betaald door de initiatiefnemer. Daarnaast wordt een anterieure overeenkomst afgesloten waarin afspraken worden gemaakt over onder meer de leges en de werkafspraken over het afvoeren van de af te graven grond. Hiermee wordt geacht dat de economische uitvoerbaarheid van het project is aangetoond.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.2.1 Participatie

Participatie speelt een belangrijke rol in het project WaardeVOL Brummen. In de periode 2018 t/m 2020 is in samenspraak met de bewoners een schetsontwerp opgesteld. In dit schetsontwerp staat op hoofdlijnen aangegeven welke maatregelen genomen kunnen worden om de doelen van WaardeVOL Brummen te halen. De volgende stap was om samen met de inwoners het schetsontwerp en alle ideeën vanuit de omgeving te vertalen in een concreet inrichtingsplan. Voor het gebied Berkendijke is een gebiedsatelier georganiseerd. Het resultaat is het inrichtingsplan waarvoor deze ruimtelijke onderbouwing is geschreven. De kansen, zorgen en wensen vanuit de omgeving zijn hier zoveel mogelijk in verwerkt. De grootste zorg was de mogelijke toename van de grondwaterstand bij aangrenzende percelen. Uit de hydrologische onderbouwing blijkt dat de maatregelen uit het inrichtingsplan geen negatieve gevolgen hebben op de grondwaterstand bij aangrenzende percelen.

Verder wordt de omgeving voorafgaand, tijdens en na de werkzaamheden geïnformeerd over de werkzaamheden. Ook wordt gezorgd voor een aanspreekpunt, voor eventuele vragen en opmerkingen vanuit de omgeving.

5.2.2 Overleg en inspraak

Op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening voert het college van burgemeester en wethouders, dat belast is met de voorbereiding van een ruimtelijke procedure, overleg met andere bestuursorganen van bijvoorbeeld buurgemeenten, het waterschap en de provincie.

Het overleg tussen de bestuurlijke instanties dient in een redelijke verhouding te staan tot de aard en omvang van de ontwikkeling. Het overleg dient dan ook beperkt te blijven tot die overheidsinstanties waarmee overleg werkelijk noodzakelijk is om te voorkomen dat de taak of verantwoordelijkheid van het andere overheidsorgaan ontoelaatbaar wordt beperkt, of dat het door dat orgaan te behartigen belang aantoonbaar wordt benadeeld.

Voorliggend project is in nauwe samenspraak tot stand gekomen tussen de gemeente Brummen, provincie Gelderland, Natuurmonumenten en waterschap Vallei en Veluwe.

5.2.3 Zienswijzen

De ontwerpvergunning met bijbehorende stukken heeft van 12 maart tot en met 22 april 2022 op de gebruikelijke wijze ter inzage gelegen. In deze periode zijn geen zienswijzen ingediend.